

9/24/2016

M.Moodi

کارگاه طرح درس و طرح دوره ویژه اساتید دانشکده

بهداشت

دکتر پرترا مودی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

برگزار کننده: دفتر توسعه مطالعات دانشکده بهداشت بیرجند

۱۸ بهمن ۱۳۹۴

زندگی کوتاه است

و تعلیم طولانی

هر دمی غنیمت است و تجربه کردن

خطرناک و تصمیم گیری دشوار

(بقراط)

اهداف کارگاه

هدف کلی: آشنایی با نحوه نگارش طرح درس و طرح دوره برای تدریس در کلاس درس نظری و عملی.

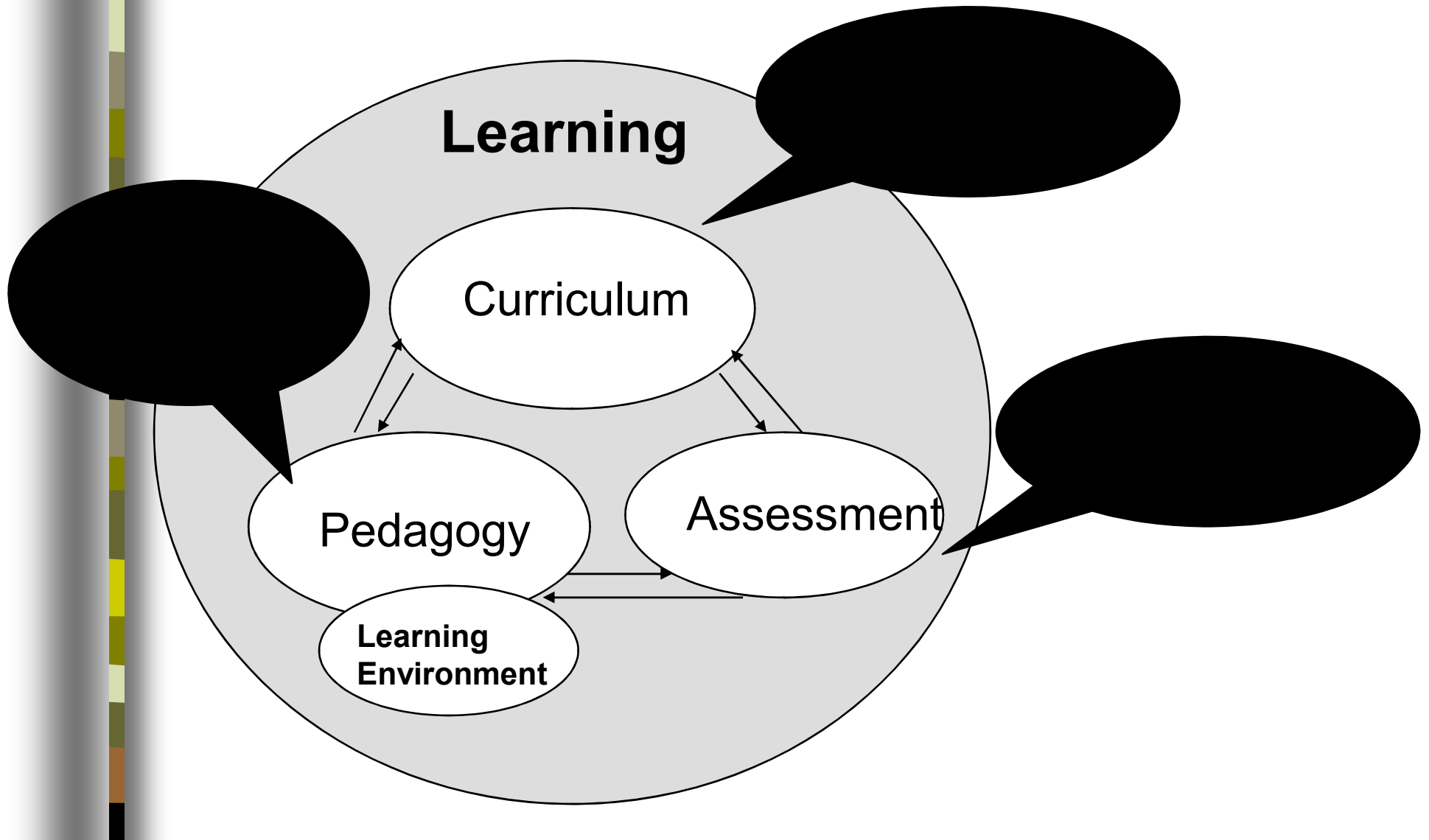
اهداف اختصاصی: در پایان این دوره بتوانید:

- مفاهیم یادگیری، آموزش و تدریس را توضیح دهید.
- به اهمیت برنامه‌ریزی برای تدریس خود در کلاس درس نظری و عملی توجه کنید.
- اهداف یادگیری را در سه حیطه‌ی شناختی، عاطفی و روانی-حرکتی برای درس خود بنویسند.
- برای تدریس خود در کلاس درس نظری و موقعیت‌های عملی، بر اساس الگوی عمومی آموزش، برنامه (طرح درس / طرح دوره) بنویسند.

مفاهیم یاددهی - یادگیری

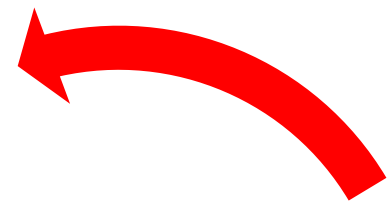
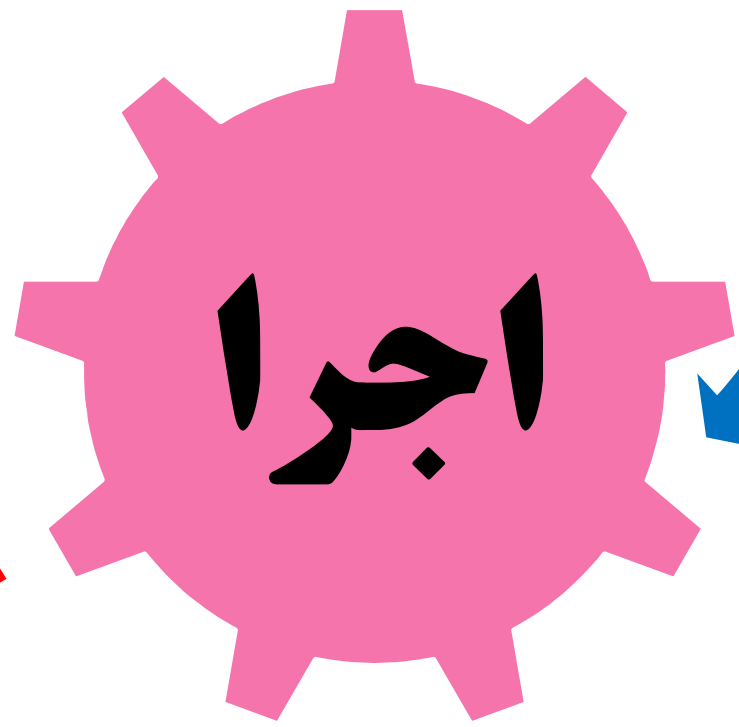
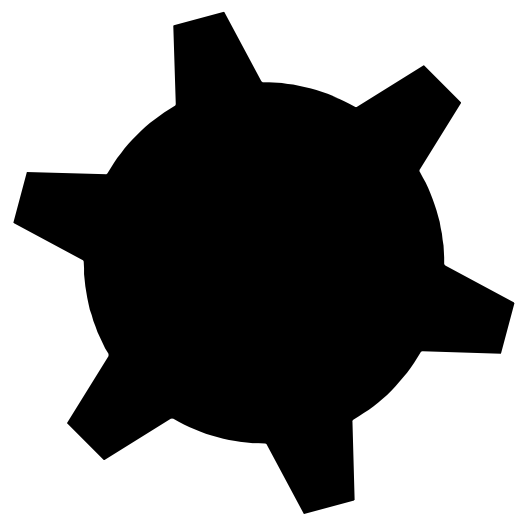
- **یادگیری** : فرآیند ایجاد **تغییر نسبتاً پایدار** در رفتار یا **توان رفتاری** (رفتار بالقوه) فرد که حاصل **تجربه** است
- **آموزش**: **فعالیتی** است **هدفدار** و **برنامه‌ریزی شده** به منظور **تسهیل یادگیری**
- **تدریس** : هر **فعالیتی** از جانب یک فرد که به منظور **تسهیل یادگیری** فرد دیگری انجام می‌پذیرد.
- تدریس یک **فعالیت قابل مشاهده**، **میان‌فردی** و **تعمدی** است.

Learning Framework

اجزا آموزش موفق

برنامه ریزی (طراحی) آموزشی یعنی

....

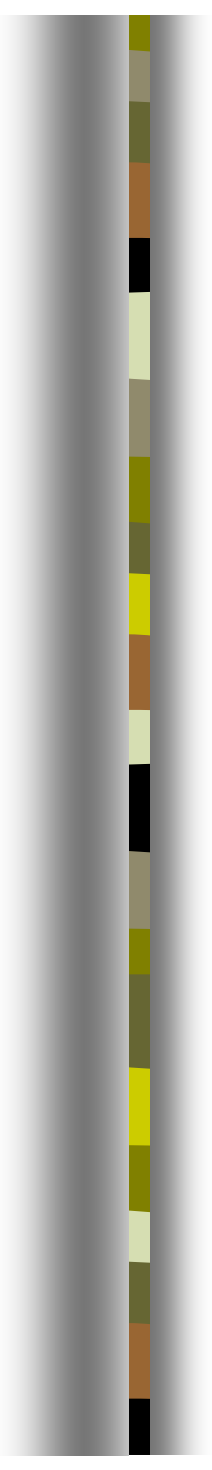
روند پیش اندیشی و تصمیم گیری منطقی برای استفاده
از منابع بالقوه و بالفعل به منظور دست یابی به اهداف
مطلوب و از پیش تعیین شده (تامین یادگیری مطلوب
درفراگیر) و ارزیابی میزان تحقق این یادگیری

**طراحی و نقشه کشیدن برای رسیدن به اهداف
را برنامه ریزی میگویند**

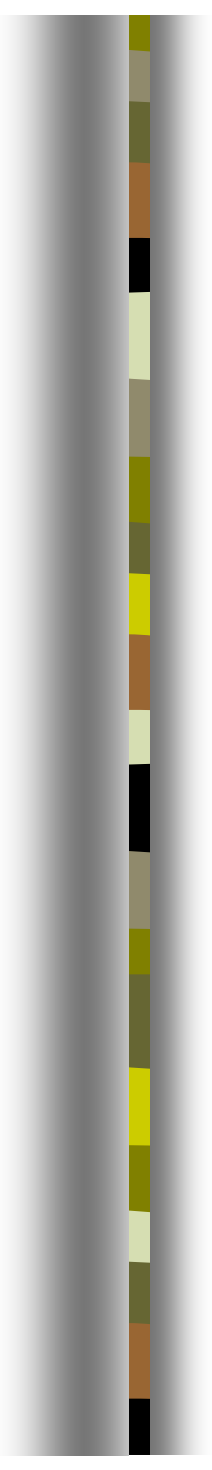
Questions?

چرا برنامه ریزی درسی ضرورت دارد

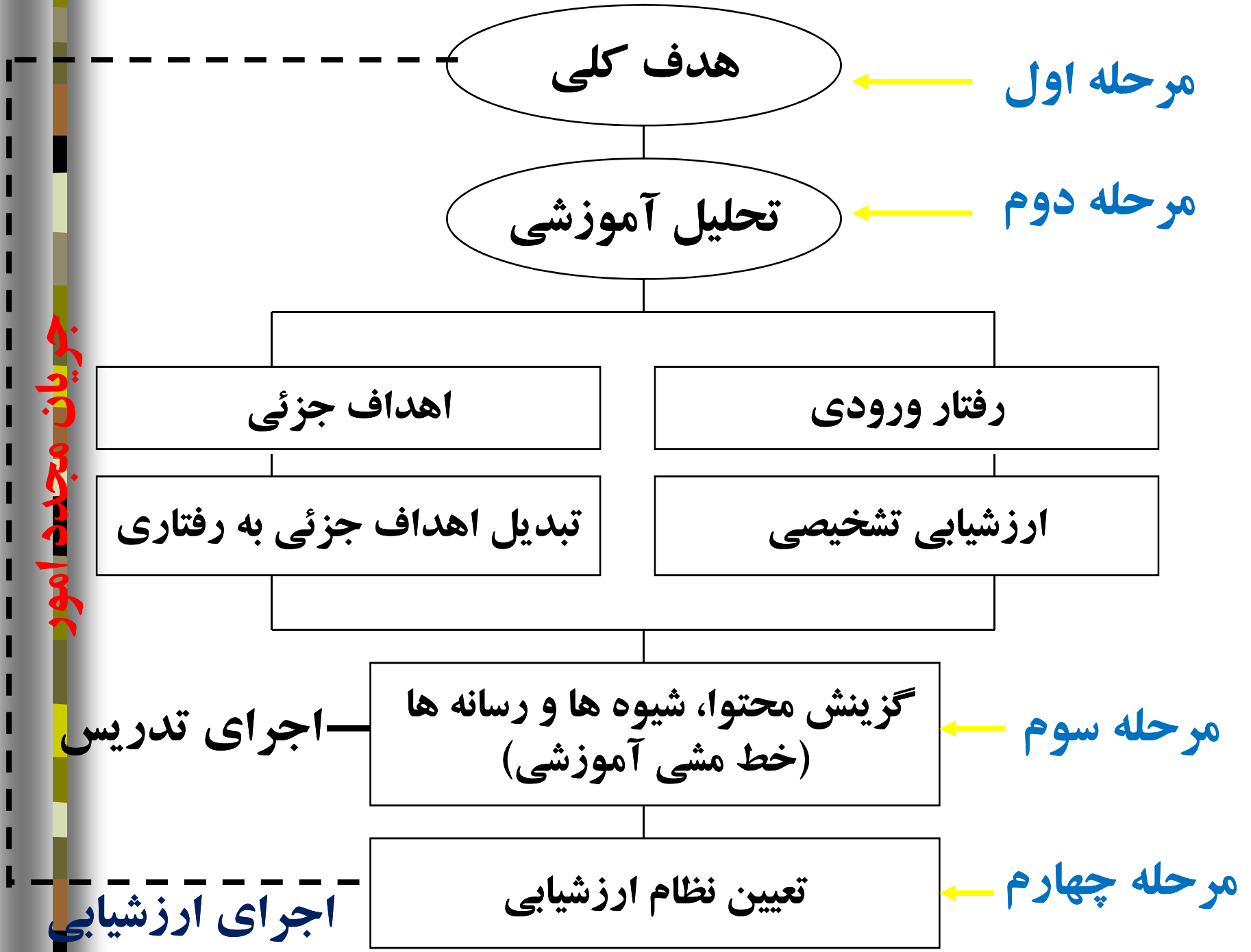

**برنامه ریزی درسی کمک می کند تا از میان
موضوعات متعدد چند موضوع با ارزش
برای آموختن انتخاب شود**

**روشی که مورد توجه فرایند برنامه ریزی درسی است
به
آموزش به دید سیستم نگاه میکند یعنی ???**

**با این دید در برنامه ریزی آموزشی اجزایی مهم وجود
دارد که عبارتند از :**

مراحل طراحی
آموزشی

۱ طرح مشکل (موضوع آموزشی)

- ۲
- تعیین شرایط (نیازهای مخاطبان و اولویت ها)
 - منابع در دسترس

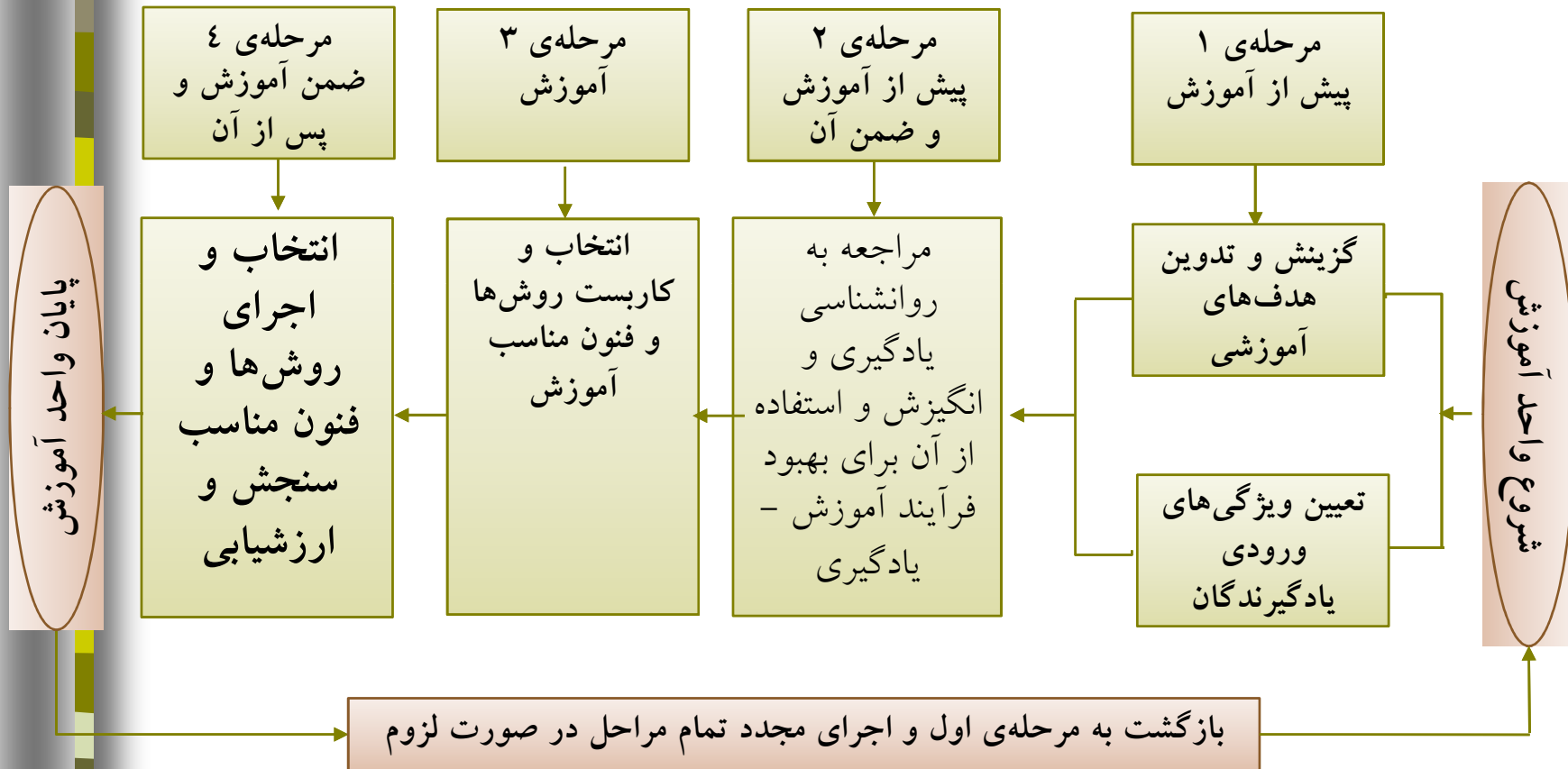
۳ تدوین اهداف آموزشی (هدف کلی، اهداف جزئی و رفتاری)

۴ تعیین شرایط یادگیری (گروههای تدریس و شیوه آموزش)

۵ تعیین منابع مورد نیاز (محتوای آموزشی)

۶ تعیین بازده (تعیین شیوه ارزشیابی فراگیر)

**الگوی عمومی آموزشی
(گیج و برلایندر، ۱۹۸۸)**

اهداف یادگیری

■ **هدف کلی:** مشخص می کنند در پایان آموزش، یادگیرنده چه معلومات یا توانایی پیدا خواهد کرد

کلی، مبهم، غیر قابل اندازه گیری

عنوان درس:

برنامه ملی مبارزه با بیماریهای واگیر

مراحل برنامه ریزی آموزشی:

تعیین موضوع آموزش:

بیماری سل

هدف کلی:

آشنایی فراگیران با بیماری سل
شناخت فراگیران از بیماری سل

اهداف رفتاری

■ رفتارهای قابل مشاهده و اندازه‌گیری که یادگیرنده در طول دوره آموزش کسب کرده و آن را بروز می‌دهد.

مثال:

دانشجوی بهداشت عمومی در پایان درس مبارزه با بیماری‌های واگیر بتواند علایم بیماری سل را بر اساس کتاب ... شرح دهد.

مخاطب، فعل رفتاری، شرایط، معیار

از کاردان بهداشت محیط انتظار می‌رود پس از دیدن فیلم آموزشی بتواند حداقل ۲ مورد اندازه‌گیری کلر باقیمانده را در مدت ۵ دقیقه

مهمترین نکته در انتخاب اهداف جزئی و رفتاری:

۱- تحلیل موقعیت:

تناسب اهداف یادگیری با نیاز مخاطبان است (فراگیران در آینده با چه چیزهایی سروکار خواهند داشت ???)

لذا بهتر است قبل از تدوین اهداف آموزش دهنده به این سوال پاسخ داده شود :

۱. فراگیران چه وظیفه‌ای را باید انجام دهند؟

۲. وظیفه مورد نظر در چه سطحی از اهداف یادگیری است؟

۳. برای انجام وظیفه مورد نظر فراگیر نیاز دارد چه مهارت‌های فرعی را یاد بگیرد؟

تحلیل موقعیت:

از کارشناسان بهداشت عمومی چه انتظاری در برنامه مراقبت

بیماری سل میرود :

✓ آشنایی با تعاریف اپیدمیولوژیک سیستم مراقبت از بیماریها

✓ تشخیص آزمایشگاهی عامل بیماری

✓ شناسایی علایم بیماری

✓ نمونه گیری از افراد مشکوک

✓ مراقبت در منزل از فرد بیمار

✓ انجام مراقبت های تنفسی از فرد بیمار

✓ گزارش دهی بیماری

✓ پیگیری روند بیماری در بیماران

✓ آموزش به بیمار و اطرافیان

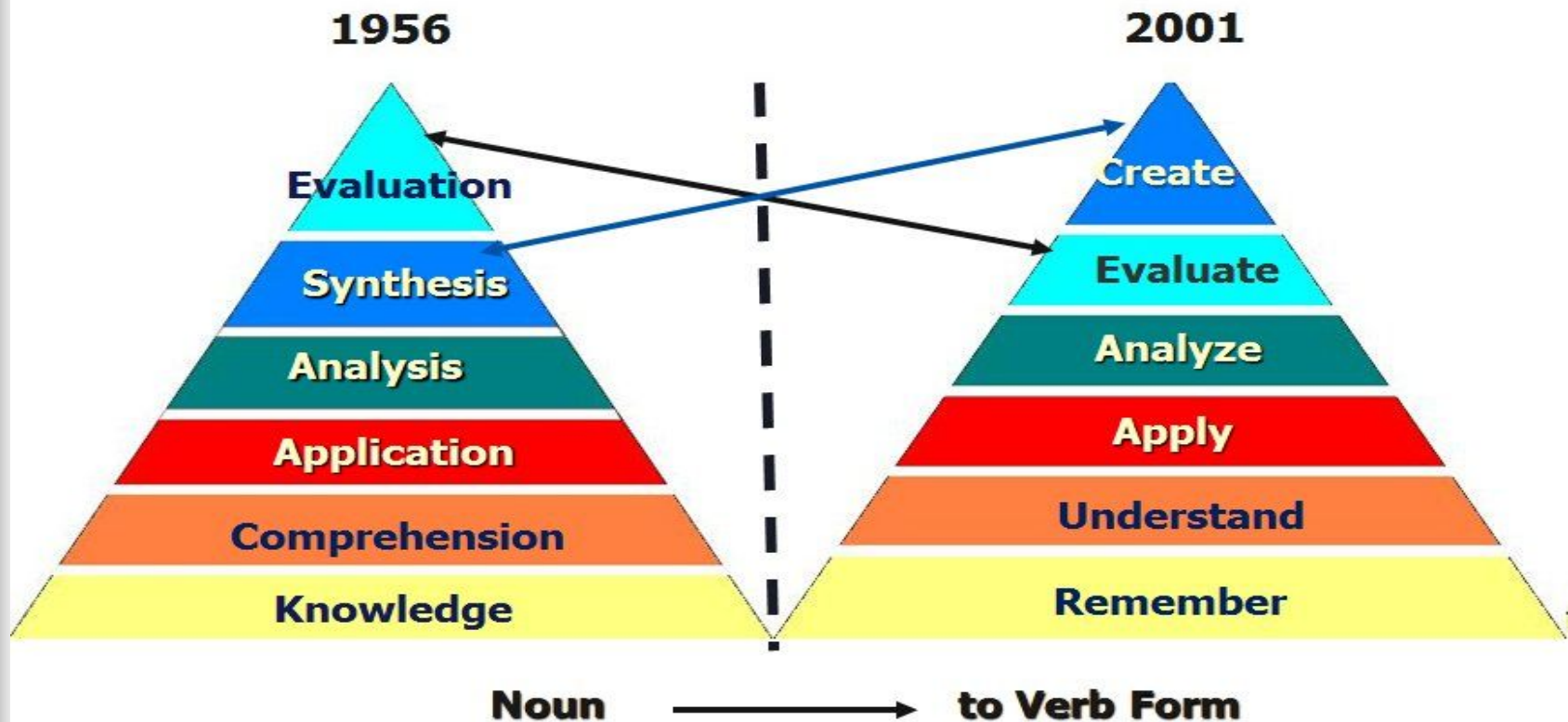

**وظایف فوق هر کدام در چه سطحی از حیطه های
یادگیری جای میگیرند ???**

حیطه‌های اهداف یادگیری

■ حیطه شناختی (Cognitive domain):

کسب دانش و اطلاعات، رشد مهارت‌های ذهنی مثل قدرت تجزیه و تحلیل، تفکر انتقادی و خلاقیت

Slide 25

M8

بیان کند، نام ببرد، فهرست کند، ذکر کند، تکرار کند
Mitra; 11/16/2015

۱. **دانش** : بیان کند ، نام ببرد ، فهرست کند ، ذکر کند ، تکرار کند
۲. **درک** : توضیح دهد ، تعمیم دهد ، تفسیر کند ، توجیه کند ، ترجمه کند ، شرح دهد ، خلاصه کند ، مثال **بزند**
۳. **کاربرد** : برآورد کردن ، کنترل کردن ، اندازه گیری کردن ، تولید کردن ، اصلاح کردن ، به کار بردن ، کشف کردن ، برچسب زدن ، نمایش دادن ، تغییر دادن
۴. **تجزیه و تحلیل** : بررسی کردن ، تجزیه کردن ، استنتاج کردن ، تشخیص دادن ، انتخاب کردن تفاوت قایل شدن ، استنباط کردن ، به اجزا تقسیم کردن
۵. **سنتز و ترکیب** : ترکیب کردن ، تهیه کردن ، سخنرانی کردن ، اختراع کردن ، تنظیم کردن ، مدون کردن طرح دادن ، مقاله نوشتن ، خلق کردن ، درهم آمیختن ، ترسیم کردن
۶. **ارزشیابی و قضاوت** : ارزش گذاری کردن ، ارزیابی کردن ، نتیجه گیری کردن ، انتقاد کردن ، امتیاز دادن

مثال در سطوح مختلف حیطه شناختی

■ از دانشجو انتظار می رود پس از پایان کلاس بتواند مزایای رژیم صحیح غذایی را نام ببرد

■ از کارگران کارخانه انتظار می رود بتوانند مزایای استفاده از ماسک را توضیح دهند

■ از بهورز انتظار می رود به طور روزانه میزان کلر آب آشامیدنی روستا را کنترل کند

■ از کاردان بهداشت خانواده انتظار می رود بتواند وزن زن باردار را به درستی اندازه گیری کند

■ از کاردان انتظار می رود بتواند مشکلات بهداشتی منطقه تحت پوشش خود را تشخیص دهد

■ از کاردان بهداشت خانواده انتظار می رود در زمینه اهمیت برنامه ریزی سخنرانی کند

■ از دانشجو انتظار می رود مقالات موجود در زمینه حاملگی ناخواسته را ارزیابی کند

Slide 27

M3 ، بیان کند ، نام ببرد ، فهرست کند ، ذکر کند ، تکرار کند
Mitra; 11/16/2015

M4 ، بیان کند ، نام ببرد ، فهرست کند ، ذکر کند ، تکرار کند
Mitra; 11/16/2015

مثال در سطوح مختلف حیطه شناختی

از کاردان بهداشت خانواده انتظار می‌رود انواع قرص‌های پیشگیری
از بارداری را نام ببرد

از کاردان بهداشت خانواده انتظار می‌رود انواع قرص‌های پیشگیری از بارداری
را شرح دهد

از کاردان بهداشت خانواده انتظار می‌رود انواع قرص‌های پیشگیری از بارداری
را نمایش دهد

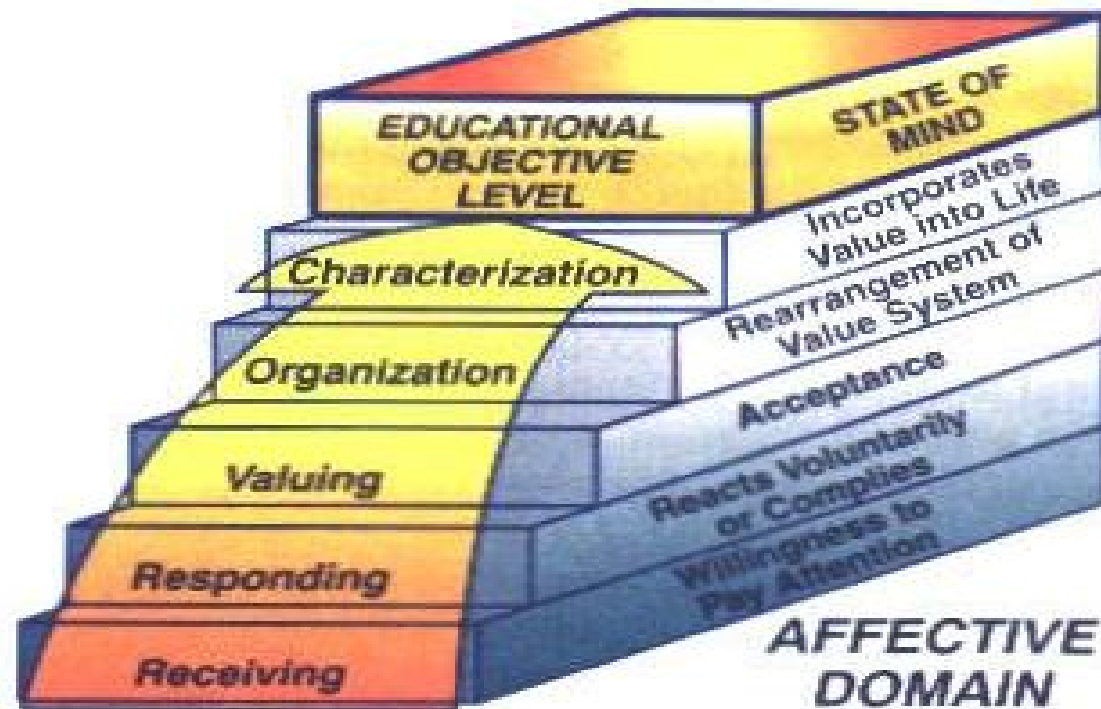
از کاردان بهداشت خانواده انتظار می‌رود انواع قرص‌های پیشگیری از بارداری
را انتخاب کند

از کاردان بهداشت خانواده انتظار می‌رود در باره انواع قرص‌های پیشگیری از
بارداری سخنرانی کند

از کاردان بهداشت خانواده انتظار می‌رود انواع قرص‌های پیشگیری از بارداری
را ارزیابی کند

حیطه عاطفی (Affective Domain)

- ارزش‌ها، علایق و نگرش‌ها، ایجاد توجه و افزایش علاقمندی و گرایش نسبت به رفتاری خاص

Slide 29

M5 Mitra; 11/16/2015

M6 Mitra; 11/16/2015

M7 Mitra; 11/16/2015

سطوح اهداف حیطه نگرشی :

*** توجه و دریافت:** مشاهده کردن، انتخاب کردن، مشخص کردن، بادقت گوش دادن، دنبال کردن، اشاره کردن، مطالعه کردن

*** پاسخ دهی:** حمایت کردن، داوطلب شدن، پافشاری کردن، اجابت کردن، موافقت کردن، توجیه کردن، پاسخ دادن، تمرین کردن، استقبال کردن، بحث کردن، واکنش نشان دادن، علاقه نشان دادن

*** ارزش گذاری:** پیشنهاد دادن، ستایش کردن، موردلطف قرار دادن، امتیاز دادن، ترغیب کردن، تقدیر کردن، دعوت کردن، کار کردن، تقویت کردن، سهیم شدن

*** سازمان دهی ارزشها:** تنظیم کردن، برنامه ریزی کردن، ترکیب کردن، ربط دادن، سازمان دادن، تعمیم دادن

*** تبلور ارزشها در شخصیت:** مشارکت کردن، همکاری کردن، ارزشیابی کردن، انتقاد کردن، قضاوت کردن، تایید کردن، تصدیق کردن، خدمت کردن

مثال در سطوح مختلف حیطه عاطفی

■ از دانشجو انتظار می‌رود با دقت به علایم بیماری ایدز گوش

دهد

■ از کاردان بهداشت انتظار می‌رود نسبت به موضوع علل مرگ

زنان باردار واکنش نشان دهد

■ از راننده انتظار می‌رود رعایت قوانین رانندگی را به دیگران

پیشنهاد دهد

■ از دانشجو انتظار می‌رود ورزش روزانه را به برنامه زندگی

روزانه خود تعمیم دهد

■ از کاردان بهداشت خانواده انتظار می‌رود در برنامه بهبود

وضعیت تغذیه مشارکت کند

به مثال زیر که در سطوح مختلف محیطه نگارشی تنظیم شده توجه نمایید

از مادر باردار انتظار می رود به مصرف مکمل هادر دوران بارداری **توجه کند**

از مادر باردار انتظار می رود نسبت به مصرف مکمل هادر دوران بارداری **علاقه نشان دهد**

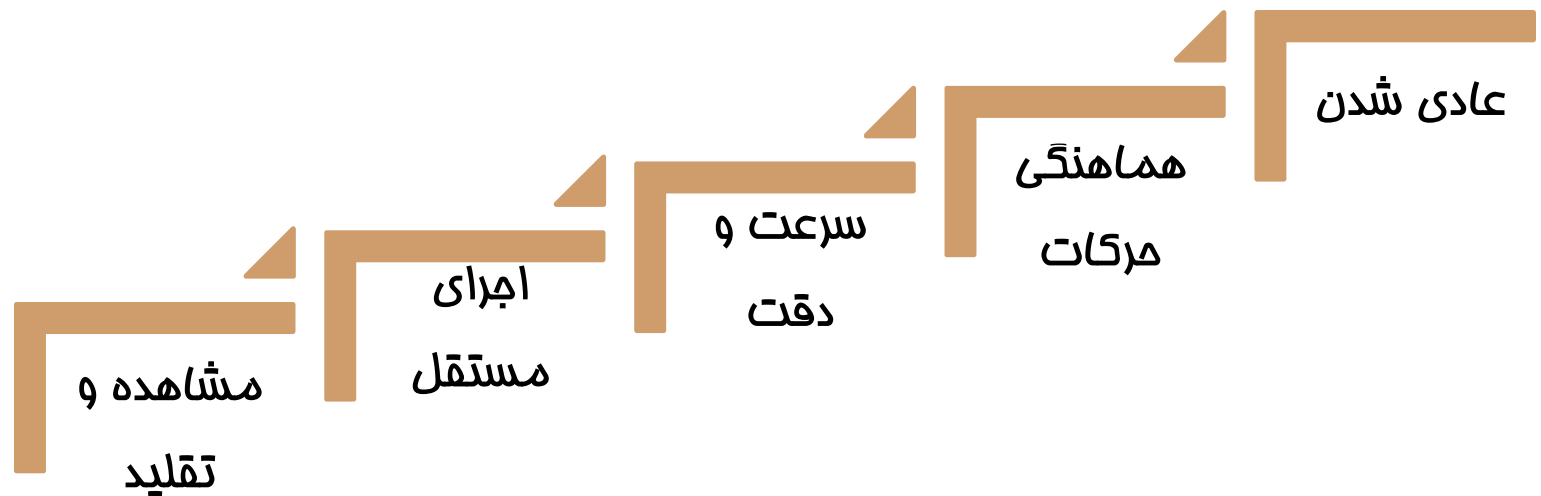
از مادر باردار انتظار می رود **دیگران** رانیز نسبت به مصرف مکمل ها در دوران بارداری **ترغیب کند**

از مادر باردار انتظار می رود برای استفاده مکمل ها در بارداری **برنامه ریزی کند**

از مادر باردار انتظار می رود برای استفاده مکمل ها در دوران بارداری **همکاری کند**

حیطه روانی-حرکتی (Psychomotor Domain)

- در جهت افزایش توانایی عضلات و ایجاد هماهنگی بین آنها مثل نوشتن، کار با وسایل آزمایشگاهی و ...

معرفی فرم‌های طرح درس و طرح دوره

طرح درس *Lesson Plan*

به آموزش دهنده می گوید:

❖ چه چیز را و چه موقع انجام دهد

❖ راهنما برای آموزش دهنده

طرح دوره Course Plan

کار گروهی

■ فرم طرح درس و دوره را برای یکی از دروس خود تکمیل فرمایید.

با آرزوی موفقیت

